

MICHAEL

CONNELLY

TOP
Krimi

BÁSNÍK SMRTI

BÁSNÍK SMRTI

MICHAEL CONNELLY
BÁSNIK SMRTI

slovar

Copyright (c) 1995 by Michael Connelly
All rights reserved.
Slovak edition (c) Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,
Bratislava 2000, 2007, 2015
Translation (c) Patrick Frank 2000, 2007, 2015

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme, žiadnymi prostriedkami, ani elektronickými, ani mechanickými a ani vo forme fotokópií, nahrávok, ani prostredníctvom súčasného a ani budúceho informačného systému a podobne, bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

MICHAEL CONNELLY
BÁSNIK SMRTI

Z anglického originálu Michael Connelly: The Poet, ktorý vyšiel vo vydavateľstve Little, Brown and Company, USA, v roku 1996, preložil Patrick Frank.

Vydalo Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,
v Bratislave v roku 2015.

Zodpovedná redaktorka Darina Maláková

Jazyková korektúra: Mária Majerníková

Editorka Darina Zaicová

Návrh obálky Dodo Dobrík

Prvé zalomenie Svornosť, a. s., Bratislava

Pred dotlač upravil Alias Press, s. r. o., Bratislava

Tlač Finidr, s. r. o., Český Těšín

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

ISBN 978-80-556-1378-9

www.slovart.sk

*Túto knihu venujem
Philipovi Spitzerovi a Joelovi Gotlerovi
– vynikajúcim poradcom a literárnym agentom,
ale najmä priateľom.*

1

Smrť je môj osud. Živím sa ňou. Založil som si na nej svoju profesionálnu povesť. Staviam sa k nej s vášňou a precíznosťou majiteľa pohrebného ústavu – vážne a súcítne, keď som s pozostalými, zručne a odvážne, keď som sám. Vždy som vravel, že tajomstvo úspešnej práce so smrťou spočíva v tom, že si ju treba držať od tela. To je základné pravidlo prežitia. Nedovoľte, aby vám dýchala za krk.

Ani toto pravidlo ma však nakoniec neochránilo. Keď mi dvojica detektívov prišla povedať, čo sa stalo Seanovi, rýchlo ma premohol nekonečný chlad a slabosť. Mal som pocit ako ryba v akváriu. Ako pod vodou som sa pohyboval z jedného kúta do druhého a pozeral na svet za sklom. Sedel som na zadnom sedadle ich auta a zakaždým, keď sme míňali lampu, sa v spätnom zrkadle mihli moje oči. Ten pohľad plný otupenosti, bolesti a samoty dôverne poznám. Stokrát som ho videl v očiach čerstvo odvozených žien, s ktorými som robil rozhovor.

Z týchto detektívov som poznal len jedného, Harolda Wexlera. Zoznámil som sa s ním pred pár mesiacmi, keď ma Sean pozval na pohárik do baru Pints Of. Bol to jeho kolega z oddelenia násilných trestných činov denverskej polície a Sean mu hovoril Wex. Policajti sa vždy oslovujú prezývkami. Z Wexlera je Wex, zo Seana Mac. Je to pre nich akási klanová záležitosť. Niektoré prezývky vôbec neznejú lichotivo, no ich majitelia sa nesťažujú. Dolu v Colorado Springs poznám jedného, ktorého volajú Vajce. Niektorí mu dokonca hovoria Vajčiak, ale tipujem, že na to s ním musíte byť ozaj dobrý kamarát.

Wexler bol nízky, ale silný a svalnatý. V hlase mu bolo počuť tisícky vyfajčených cigariet a vypitých pohárikov whisky. Ksicht ako sekera, líca stále červené. Pamätám si, že aj vtedy pil Jima Beama s ľadom. Vždy si všímam, čo policajti pijú. Človeku to o nich povie viac než čokoľvek iné. Keď si dávajú čistú whisky, znamená to, že zrejme príliš často videli veci, ktoré slušný človek neuvidí ani raz za život. Sean tam

pil pivo, ale bol ešte mladý. Pracoval síce na rovnakom oddelení ako Wexler, no bol minimálne o desať rokov mladší. Po ďalších desiatich by si možno dával svoju medicínu studenú a neriedenú, tak ako jeho starší partner. Teraz sa to už však nikdy nedozviem.

Väčšinu cesty z Denveru som spomínal na ten večer v Pints Of. Niežeby sa tam niečo pozoruhodné stalo, to vôbec nie. Bol to len večer s bratom v putike, kam chodia po službe nasávať policajti. Celkom dobre sme sa bavili, kým neprišla reč na Theresu Loftonovú. Ako som si na ňu spomenul, okamžite som bol zasa v akváriu.

Lenže v momentoch, keď sa cez jeho sklo predrala realita, prepadal ma žiaľ a pocit totálneho zlyhania. Po prvý raz za tridsaťštyri rokov, čo chodím po zemi, mi niečo naozaj trhlo dušu na kusy. Ani sestrina smrť to nedokázala. Keď sa to stalo, bol som príliš malý, aby som za ňou úprimne žialil alebo aspoň chápal, aká je to tragédia, keď sa predčasne skončí taký mladý život. Teraz som žialil naplno, pretože som do poslednej chvíle nevedel, že Sean je na tom tak zle. Veď v čase, keď si všetci ostatní poliši dávali neriedenú whisky, on pil nízkokalorické pivo.

Bolo mi, samozrejme, jasné, že tento typ žiaľu je skôr prejavom sebaľútosti. Už dlho sme sa vlastne s bratom nerozprávali. Naše cesty boli úplne odlišné a málokedy sa krížili. Zakaždým, keď som si to uvedomil, ma znova prepadol zničujúci žiaľ.

* * *

Brat mi raz vravel, že existuje akási teória konečného prahu. Každý policajt, čo robí na vraždách, má vraj istý prah vnímania, ibaže o ňom nevie, kým ho nedosiahne. Myslel tým na mŕtvol. Bol presvedčený, že existuje istý konečný počet mŕtvol, ktoré môže policajt vidieť. Líšilo sa to od človeka k človeku. Niektorí svoj prah dosiahnu rýchlo, iní robia na vraždách dvadsať rokov a stále nič. Ten prah však existuje, a keď ho dosiahnu, je po všetkom. Nechajú sa preložiť do archívu, odídu zo služby. Musia niečo urobiť. Ďalšiu mŕtvolu by už jednoducho nezniesli. Ak to neurobia a prekročia svoj prah vnímania, sú v kaši. Môžu si prehnat guľku hlavou. Tak vravel Sean.

* * *

Uvedomil som si, že ten druhý detektív, Ray St. Louis, mi niečo hovorí. Obrátil sa ku mne a pozeral na mňa. Aj v pološere auta som dokázal rozoznať jeho poďobanú, drsnú tvár. Nepoznal som ho osobne, ale vedel som, že policajti mu hovoria Psisko. Keď som ich s Wexlerom videl vo vstupnej hale redakcie, napadlo mi, že vyzerajú celkom ako Mutt a Jeff z tých starých detektívok. Vyzerali, akoby práve vyskočili z obrazovky. Dlhé čierne plášte, klobúky do čela. Ale museli by byť čiernobieli.

„Počujete, Jack? Oznámime jej to my. Je to naša práca. Zobrali sme vás so sebou len pre prípad, že by to znášala príliš ťažko a potrebovala pomoc niekoho z rodiny. Jasný?“

„Okej.“

„Dobre, Jack.“

Išli sme do Seanovho domu a nie do bytu, ktorý si prenajal s niekoľkými kolegami v Denveri, aby sa formálne stal občanom mesta a splnil podmienku na prijatie do mestského policajného zboru. Išli sme do jeho domu v Boulderi, kde nám otvorí jeho žena Riley. Vedel som, že jej nikto nebude musieť nič oznamovať, pretože to pochopí, hneď ako uvidí nás troch bez Seana. Všetky manželky policajtov to vedia ihneď. Celý život sa s hrôzou pripravujú na túto chvíľu. Zakaždým, keď niekto zaklope, čakajú, že to budú poslovia smrti. Tentoraz sa Riley dočká.

„Ona to bude vedieť aj sama,“ poznamenal som.

„Asi áno,“ prikývol Wexler. „Všetky to vedia.“

Pochopil som, že s tým počítajú. Rátajú s tým, že jej bude všetko jasné, len čo otvorí dvere. Uľahčí im to prácu.

Sklonil som hlavu a napravil si okuliare. Uvedomil som si, že sa zo mňa stala postava z mojich článkov. Smútiaci príbuzní, ktorých som pol života prenasledoval, aby dodali dvojstránkovému článku trocha šfavy. Teraz som ju dodával sám.

Prepadla ma hanba, keď som si spomenul, koľkokrát som sa snažil hovoriť s vdovami alebo rodičmi zabitého dieťaťa. Alebo s bratmi ľudí, čo spáchali samovraždu. Áno, aj tie som robil. Nemyslím, že by existovala smrť, o ktorej som aspoň niečo nenapísal a kvôli ktorej som niekomu nevpadol do života.

Ako sa cítite? Od novinára to znie prirodzene. Vždy sa začína touto otázkou. Nie vždy priamo, môže byť zakamuflovaná vo falošných prejavoch súcitu a pochopenia, ale vždy ide o to isté. Mal som na ňu dokonca trvalú pamiatku – tenký

bielu jazvu na ľavom líci tesne nad bradou. Spôsobil ju diamantový prsteň ženy, ktorej snúbenec zahynul v lavíne neďaleko Breckenridgu. Položil som klasickú úvodnú otázku a ona mi bez slova jednu tresla. V tom čase som bol v branži nováčik a mal som pocit, že mi krivdí. Teraz tú jazvu nosím ako metál.

„Radšej zastavte,“ povedal som rýchlo. „Budem vracat.“

Wexler odbočil do odstavného prúdu diaľnice a chvíľu mu trvalo, kým dokázal na zľadovatenom povrchu zastaviť. Auto sa ešte stále posúvalo vpred, no ja som sa už zúfalo snažil otvoriť dvere. Nešlo to. Bol som v policajnom aute a v tom sa na zadných sedadlách často vozia väzni a podozriví. Zámky na zadných dverách sa ovládali vpredu.

„Dvere,“ precedil som cez pevne zaťaté zuby.

Auto zastalo a Wexler uvoľnil bezpečnostnú poistku. Rýchlo som otvoril, vyklonil sa von a na trikrát vyvrátil obsah žalúdka do špinavej snehovej kaše pri ceste. Ďalšiu polminútu som sa nehýbal a čakal, či nepríde ďalší krč, no bolo po všetkom. Nezostalo vo mne vôbec nič. Kým som sa tak naprázdno vykláňal, uvažoval som o zadných sedadlách policajných áut. Sú určené pre podozrivých a väzňov. Ja som bol vlastne oboje naraz. Podozrivý ako brat obete a väzeň vlastnej pýchy. Samozrejme, teraz to bolo na doživotie.

Tieto myšlienky ma však rýchlo prešli, len čo ma prestalo napínať. Roztrasene som vystúpil z auta a urobil pár krokov po kraji cesty so snehom zafarbeným od splodín. Mal som pocit, akoby sme zastali pri akomsi pasienku, no nevedel som presne, kde sme. Nevšimal som si, koľko cesty do Boulderu sme už urazili. Stiahol som si rukavice a spolu s okuliarmi som ich strčil do vrečka. Potom som vopchal ruku do záveja a vyhrabal spod sivočierneho povrchu belostne čistý sneh. Pritisol som si ho na tvár a šúchal si ju ním, až kým ma celá nepálila.

„Ste v poriadku?“ spýtal sa St. Louis.

Dokonca sa obťažoval vystúpiť z auta, len aby mi položil tú idiotskú otázku. Mohla byť rodnou sestrou tej mojej – Ako sa cítite? Ignoroval som ju.

„Podme,“ povedal som namiesto odpovede.

Nasadli sme a Wexler bez slova vyrázil. Po chvíli sme minuli odbočku do Broomfieldu, čo znamenalo, že sme na polceste. V Boulderu som vyrastal a trasu medzi ním a Denverom som prešiel minimálne tisíckrát, ale teraz mi to tu pripadalo úplne neznáme.

Po prvý raz som si spomenul na rodičov a na to, ako sa s tým vyrovnajú. Zrejme stoicky, ako so všetkým ostatným. Nikdy o týchto veciach nehovoria. Jednoducho idú ďalej a predstierajú, že sa nič nestalo. Tak to bolo so Sarah a rovnako to bude aj so Seanom.

„Prečo to urobil?“ spýtal som sa po chvíli.

Wexler a St. Louis svorne mlčali.

„Som jeho brat. Dofrasa, veď je moje dvojča!“

„Ale ste aj novinár,“ pripomenul mi St. Louis. „Zavolali sme vás, pretože chceme, aby s Riley bol niekto z rodiny. Ste jediný.“

„Môj brat sa zabil, doboha!“

Povedal som to príliš hlasno. Bolo mi v hlase cítiť náznak hystérie a tá na policajtov nikdy nezaberá. Keď ju vycítia, okamžite sa stiahnu a človek z nich nedostane ani slovo. Preto som pokračoval oveľa tichšie.

„Mám právo vedieť, čo sa stalo a prečo to urobil. Nie som tu na to, aby som o tom písal do novín. Bože, vy ste ale...“

Pokrútil som hlavou a nechal to vyznieť naprázdno. Za oknom sa začali objavovať prvé svetlá Boulderu. Bolo ich oveľa viac než v časoch, keď som tu vyrastal.

„Nevieme, prečo to urobil,“ odvetil Wexler po chvíli. „Nevieme to, jasné? Môžem povedať len toľko, že sa to občas stáva. Policajtom niekedy preskočí zo všetkého toho svinstva, čo sa na nich denne valí. Maca to asi dostalo, to je všetko. Nikto nevie prečo, ale pracuje sa na tom. Keď to zistia, povedia mi to, a ja zasa tebe. Sľubujem.“

„Kto na tom pracuje?“

„Z parku to dali nám a my zasa špeciálnym prípadom.“

„A to už prečo? Špeciálne prípady nevyšetrujú samovraždy policajtov.“

„Normálne nie. Robíme ich my, ONTČ. Ale v tomto prípade to prevzali oni, lebo nechceli, aby sme vyšetrovali jedného z nás. Veď vieš, konflikt záujmov.“

ONTČ, pomyslel som si. Oddelenie násilných trestných činov. Vraždy, ublíženia na zdraví, znásilnenia, samovraždy. Napadlo mi, kto asi bude v tomto prípade uvedený ako poškodený. Riley? Ja? Moji rodičia? Brat?

„Urobil to kvôli Therese Loftonovej, však?“ spýtal som sa, hoci to v skutočnosti ani nebola otázka. Nepotreboval som, aby mi to potvrdili alebo vyvrátili. Jednoducho som povedal, na čo som myslel.

„Nevieme, Jack,“ odvetil St. Louis. „Zatiaľ to nechajme tak, dobre?“

* * *

Vražda Theresy Loftonovej patrila medzi tie, ktoré ľuďom vyrazia dych. Nielen v Denveri, ale všade na svete. Každý, kto si o takom morde prečíta, sa aspoň na chvíľu zastaví, aby potlačil nechutné predstavy a krčie v žalúdku, ktoré to v ňom vyvoláva.

Väčšina násilných smrtí sú drobné vraždičky, ako im hovoríme my novinári. Ich dopad na verejnosť je minimálny a predstavy, ktoré vyvolávajú, nemajú dlhé trvanie. V novinách dostanú maximálne pár stĺpcov niekde medzi inzerátmi. Sú pochované medzi inými článkami rovnako dobre ako ich obeť pod zemou.

Lenže ak na pokojnom mieste, ako je Washingtonov park, nájdú atraktívnu mladú študentku vo dvoch kusoch, noviny zrazu nemajú dosť strán, aby sa do nich zmestilo všetko, čo sa o tom popíše. Smrť Theresy Loftonovej nebola nijaká drobná vraždička. Bol to magnet, ktorý k nám pritiahol novinárov z celej krajiny. Theresa sa stala dievčaťom, čo našli rozrezané na dva kusy. Práve to na tom novinárov fascinovalo. Zliezli sa do Denveru z miest ako New York, Chicago a Los Angeles. Boli tu zástupcovia bulváru, serióznych novín, časopisov aj televízie. Celý týždeň bývali v hoteloch s dobre zásobenými barmi, preliezali mesto aj univerzitný areál, kládli nezmyselné otázky a dostávali nezmyselné odpovede. Niektorí obliehali škôlku, kde si Theresa privyrábala, iní sa zasa vybrali do Butta, kde žili jej rodičia. Nech však išli kamkoľvek, zistili to isté. Theresa bola stelesnením typického amerického dievčaťa, ktoré masmédiá tak veľmi milujú.

Bolo jasné, že jej vraždu budú porovnávať s prípadom čiernej Dahlie, ktorý sa stal pre päťdesiatimi rokmi v Los Angeles. Dahlia síce nebola typické americké dievča s plavými vlasmi a modrými očami, no aj ju našli na opustenom mieste rozrezanú v páse. Jedna bulvárna televízna stanica nazvala Theresu bielou Dahliou – nielen preto, lebo bola beloška, ale najmä preto, lebo ju našli na zasneženom poli neďaleko denverského jazera Grassmere.

Na základný trhák sa nabaľovali stále ďalšie veci a na titulných stránkach vydržali takmer dva týždne. Nikoho však nezatkli a objavili sa novšie zločiny, na ktorých sa celoštátne

masmédiá mohli priživovať lepšie ako na tomto. Články o postupe vyšetrovania sa už objavovali iba na stredných stránkach coloradských novín. Zo stĺpcov sa postupne stali riadky v prehľade menej dôležitých udalostí a Theresa Loftonová sa zaradila medzi ostatné obete drobných vraždičiek. Prípado bol pochovaný a ona s ním.

Celý ten čas policajti vrátane môjho brata zaryto mlčali. Odmietli potvrdiť dokonca aj fakt, že sa telo našlo v dvoch kusoch. Na verejnosť sa to dostalo len vďaka šťastnej náhode. Iggy Gomez, fotograf z *Rocky Mountain News*, sa práve v ten deň vybral do parku urobiť pár záberov zimnej prírody pre dni, keď niečo dosť správ. Mal šťastie a úplnou náhodou natrafil na miesto činu skôr, ako sa o tom mohli dozvedieť ďalší. Policajti zavolali koronera a technikov telefonicky, pretože vedeli, že *Rocky* aj *Post* monitorujú ich vysielacky. Gomezovi sa podarilo vyfotografovať dvojce nosidiel s vakmi na mŕtvolu, takže podal správu, že došlo k dvojnásobnej vražde a podľa veľkosti vakov išlo zrejme o deti.

O niečo neskôr sa reportér Van Jackson skontaktoval so svojím zdrojom v kancelárii mestského koronera a ten potvrdil morbidny fakt, že telo naozaj dorazilo do márnice vo dvoch častiach. Nasledujúce ráno o tom vyšiel v *Rocky* článok, ktorý pritiahol novinárov z celej krajiny silnejšie ako spev sirén.

Môj brat a všetci ostatní z ONTČ sa tvárili, akoby nemali nijaké povinnosti týkajúce sa informovania verejnosti. Každý deň oficiálny tlačový hovorca stroho vyhlásil, že vyšetrovanie pokračuje a zatiaľ nikoho nezatkli. Keď novinári tlačili na predstaviteľov polície, tí reagovali útočne. Tvrdili, že tento prípad vyšetruje polícia, a nie tlač. Bol to, pravdaže, nezmysel. Keď novinári nedostanú oficiálne informácie, urobia jediné, čo im zostáva – pokúsia sa vyšetrovať sami. Tak to bolo aj s Theresou Loftonovou. Na čitateľov a divákov sa valila záplava detailov zo študentkinho života a smrti, ktoré však vo väčšine prípadov nemali s pravdou vôbec nič spoločné.

Policajné veliteľstvo na Delaware Street však naďalej zaryto mlčalo a aféra po pár týždňoch utíchla, pretože jej chýbala životná sila – informácie.

* * *

Ja som o Therese Loftonovej nepísal. Niežeby som nechcel. Takýto prípad sa v pokojnom meste, ako je Denver, neobjaví

hocikedy a každý novinár by si na ňom zgustol. Prišiel som však neskoro. Keď som sa o ňom dozvedel, už ho mal pevne v rukách Van Jackson a univerzitná novinárka Laura Fitzgibbonsová. Musel som čakať. Vedel som, že ak ho polícia nevyrieši, skôr či neskôr ho dostanem. Keď ma Jackson prosil, aby som z brata vytiahol aspoň niečo, hoci neoficiálne, slúbil som to, ale ani som sa o to nepokúsil. Chcel som o tom písať, preto som nemal najmenší dôvod pomáhať Jacksonovi informáciami zo svojho zdroja.

Koncom januára, keď sa prípad vyšetroval už vyše mesiac, som urobil prvý krok a zároveň obrovskú chybu.

Jedného rána som zašiel za šéfredaktorom Gregom Glennom s tým, že by som rád prebral prípad Loftonovej. Bola to moja špecialita a všetci to vedeli. Robil som články o najpozoruhodnejších vraždách v okolí – všetky s istým časovým odstupom. Ak by som mal použiť novinárske klišé, poskytoval som čitateľom hĺbkový rozbor prípadu, a nie iba lacné titulky. Preto som išiel za Glennom a pripomenul mu, že mám medzi policajtmi svoj zdroj. Ten prípad vyšetroval môj brat a ja som nezabudol zdôrazniť, že ak o ňom bude s niekým hovoriť, tak len so mnou. Glenn neváhal a okamžite hodil za hlavu všetku námahu, ktorú na prípad vynaložil Jackson. Záležalo mu len na tom, aby mal článok, ktorý v *Poste* nemajú. Z kancelárie som odchádzal s poverením vo vrecku.

Mojou chybou bolo, že som Glennovi tvrdil, že mám medzi policajtmi svoj zdroj, skôr ako som to mohol prediskutovať s bratom. Keď som za ním na druhý deň zašiel a vysvetlil mu, na čom pracujem, rázne ma odbil.

„Vráť to, Jack. Ja ti nepomôžem.“

„O čom to hovoríš? Veď je to tvoj prípad!“

„Áno, ale nebudem o ňom hovoriť s tebou ani s nikým, kto by o ňom chcel písať do novín. Zverejnil som základné informácie, ako to odo mňa vyžadujú predpisy, a nič viac nepoviem. Ani slovo, Jack.“

Potom pozrel kamsi na druhý koniec policajného bufetu, kde sme sedeli. Mal nepríjemný zvyk nepozerať sa na človeka, ktorý s ním nesúhlasí. Keď sme boli malí, vždy som naňho v takej situácii skočil a začal ho búchať do chrbta. Samozrejme, teraz som si to nemohol dovoliť, ale často som mal chuť urobiť to znova.

„Sean, je to výborný námet. To predsa musíš.“

„Nemusím vôbec nič a seriem na to, aký je to námet. Je to hnusný prípad, jasné? Nevieť ho dostať z hlavy a rozhodne ti nepomôžem predávať ním noviny.“

„Ale, no tak. Som autor. Pozri na mňa. Je mi jedno, či sa noviny predávajú dobre, alebo zle. Záleží mi len na článku. Na predajnosť jednotlivých čísel zvysoka kašlem. Vieš, ako to myslím.“

Nakoniec sa predsa len ku mne obrátil.

„Tak potom chápeš, čo cítim vo vzťahu k tomu prípadu ja,“ povedal.

V tej chvíli som vytiahol cigaretu. V tom čase som fajčil už len pol škatuľky denne a pokojne som ju mohol vynechať, ale vedel som, že moje fajčenie brata trápi. Preto som si zapálil, aby som ho vyprovokoval.

„Toto je nefajčiarska časť, Jack.“

„Tak ma zabasni. Aspoň niekoho nakoniec zatkneš.“

„Prečo sa musíš správať ako debil, keď nedostaneš, čo chceš?“

„A ty to robíš prečo? Nikdy ten prípad nevyriešiš, však? O to tu ide. Nechceš, aby som sa v ňom špáral a písal o tom, aký si neschopný.“

„Neskúšaj to s ranami pod pás, Jack. Vieš, že to nikdy nefungovalo.“

Mal pravdu. Nikdy som tým uňho nič nedocielil.

„Čo bude ďalej? Chceš si nechať tento malý horor len pre seba? O to ti ide?“

„Áno. Niečo také. Dá sa to tak povedať.“

* * *

Sedel som za Wexlerom s prekříženými rukami. Bolo to príjemné. Takmer akoby som sa tým držal pokope. Čím viac som uvažoval o Seanovi, tým mi to celé pripadalo nelogickejšie. Vedel som, že ho Loftonovej prípad ťažil, ale nie natoľko, aby si kvôli nemu siahol na život. Niečo také by môj brat neurobil.

„Zabil sa vlastnou zbraňou?“

Wexler pozrel do zrkadla. Prezerá si ma, pomyslel som si. Ktovie, či sa dopyčul o tom, čo bolo medzi bratom a mnou.

„Áno.“

V tej chvíli mi to došlo. Musel som byť slepý, keď som to nepochopil hneď. Celý ten čas, čo sme spolu strávili, mi

hovoril, že mám pravdu. Kašlal som na Loftonovú. Jednoducho sa to nemohlo stať tak, ako si mysleli.

„Sean nie.“

St. Louis sa obrátil a pozrel na mňa. „Prosím?“

„On by to neurobil. To je všetko.“

„Pozrite sa, Jack, on...“

„Nepreskočilo mu z toho svinstva, čo sa naňho valilo. On taký život miloval. Spýtajte sa Riley. Spýtajte sa kohokoľvek zo... Wex, ty si ho poznal najlepšie a musíš vedieť, že je to nezmysel. Miloval lov. Tak tomu hovoril. Lov. Nevymenil by ho za nič na svete. Teraz by už pokojne mohol byť zástupcom náčelníka, ale on sa na to vysral, pretože chcel robiť na vraždách. Chcel zostať v ONTČ.“

Wexler neodpovedal. Už sme boli v Boulderi, na ulici Baseline. Ticho v aute na mňa padalo ako dusivý príkrov. Začínalo mi svietať, čo sa mi snažia povedať, a zdalo sa mi, že som studený a špinavý ako sneh pri diaľnici, kde sme stáli.

„Nechal list na rozlúčku alebo také niečo?“ spýtal som sa. „Čo...“

„Nechal odkaz. Myslíme si, že to bolo na rozlúčku.“

Všimol som si, ako ho St. Louis prebodol pohľadom, ktorý jasne vravel, že priveľa hovorí.

„Čo v ňom bolo? Čo napísal?“

Nasledovalo dlhé ticho, nakoniec sa však Wexler rozhodol St. Louisa ignorovať.

„Mimo priestor,“ odvetil. „Mimo čas.“

„Mimo priestor. Mimo čas. Nič viac?“

„Nič viac. To je všetko, čo napísal.“

* * *

Úsmev na Rileinej tvári vydržal asi tak tri sekundy. Potom ho nahradil výraz nekonečnej hrôzy ako na tom Munchovom obraze. Mozog je neuveriteľný počítač. Tri sekundy pohľadu na troch ľudí pred dverami, a je vám jasné, že manžel sa už nikdy nevráti domov. IBM by to nikdy nezvládol. Otvorila ústa ako hrozivú čiernu dieru, vydala zo seba akýsi nezrozumiteľný zvuk a potom neodvratné a úplne zbytočné: „Nie!“

„Riley,“ snažil sa ju upokojiť Wexler. „Poďme sa na chvíľu posadiť.“

„Nie! Bože, nie! Nie!“

„Riley.“

Stiahla sa dnu ako lapené zviera. Najprv sa pokúsila uhnúť na jednu stranu, potom na druhú, akoby to celé mohla zmeniť, ak nám unikne. Potom zmizla v obývačke za rohom. Išli sme za ňou a našli ju sedieť na gauči v stave podobnom tranzu. Ja som prežíval takmer rovnaký. Až teraz sa jej do očí začali hrnúť slzy. Wexler si k nej prisadol. Psisko a ja sme tam mlčky, zbabelo stáli.

„Je mŕtvy?“ spýtala sa. Odpoveď na túto otázku poznala, no vedela, že ju musí položiť.

Wexler prikývol.

„Ako?“

Wexler sklonil pohľad ku kobercu a na chvíľu zaváhal. Potom pozrel na mňa a nakoniec naspäť na Riley.

„Urobil to sám, Riley. Je mi to ľúto.“

* * *

Neverila mu, rovnako ako ja. Wexler však vedel, ako svoju verziu podať, a po chvíli prestala protestovať. Práve vtedy sa prvý raz pozrela na mňa. Po tvári jej tiekli slzy. V očiach mala nevyslovenú otázku, či aj ja prežívam rovnaký zlý sen a či sa s tým nedá niečo robiť. Nemohol by som ju napríklad zobudiť? Nemohol by som týmto dvom z čiernobielej detektívky povedať, že sa mýlia? Prešiel som ku gauču, sadol si a objal ju. Veď na to som tam bol. Videl som túto scénu dosť často na to, aby som vedel, čo sa odo mňa očakáva.

„Zostanem s tebou,“ šepol som. „Ako dlho budeš chcieť.“

Neodpovedala. Namiesto toho sa znova obrátila k Wexlerovi.

„Kde sa to stalo?“

„V Estes Parku. Pri jazere.“

„Nie, tam by predsa... Čo tam robil?“

„Nieкто mu volal, že má nové informácie o jednom z prípadov. Mal sa s ním stretnúť v kaviarni hotela Stanley. Potom... Potom sa odviezol k jazeru. Nevieme, prečo tam išiel. Našiel ho strážca parku, ktorý počul výstrel.“

„O aký prípad išlo?“ spýtal som sa.

„Pozri sa, Jack, nechceme to rozoberať do...“

„O AKÝ PRÍPAD IŠLO?“ zreval som a bolo mi jedno, že sa správam hystericky. „O Loftonovú, však?“

Wexler nenápadne prikývol a St. Louis zlostne vyšiel z izby.

„S kým sa mal stretnúť?“

„To je všetko, Jack. Viac to s tebou rozoberať nebudem.“

„Som jeho brat a toto je jeho žena.“

„Prípady sa vyšetruje, ale ak hľadáš nejaké pochybnosti, poviem ti jedno – nijaké nie sú. Spáchal samovraždu. Sme si tým istí. Použil vlastnú zbraň, nechal rozlúčkový odkaz a na jeho rukách sa našli stopy po pušnom prachu. Bol by som radšej, keby to nebola pravda, ale urobil to sám.“

2

V zime je coloradská zem poriadne zmrznutá a hrobári mali čo robiť, aby sa prekopali cez tvrdý pancier ľadu na cintoríne. Bratov hrob sa nachádzal na boulderskom cintoríne Green Mountain, necelé dva kilometre od domu, v ktorom sme vyrastali. Ako deti nás okolo cintorína vozili do letného tábora v parku Chautauqua. Keď si na to spomínam, zdá sa mi, že sme sa ani raz nepozreli na náhrobné kamene s myšlienkou, že by sme tu raz mohli skončiť aj my. Lenže teraz bol Green Mountain konečnou stanicou môjho dvojčata a ja som s tým nemohol nič urobiť.

Nad cintorínom sa týčila hora rovnakého mena, vďaka ktorej hĺstka ľudí pri hrobe vyzerala ešte menšia. Bola tam Riley, moji aj jej rodičia, Wexler so St. Louisom, pár ďalších policajtov a spolužiakov zo strednej školy, s ktorými sme sa nikdy príliš nestýkali. Nebol to oficiálny policajný pohreb s hudbou a vlajkami – ten je len pre ľudí, ktorí padnú pri výkone služby. Človek by síce mohol argumentovať, že aj Sean zomrel v službe, no vedenie polície si to nemyslelo, a tak Sean nemal štátny pohreb a väčšina policajtov radšej neprišla. Veľa ľudí v uniforme je totiž presvedčených, že samovražda je nebezpečne nákazlivá.

Niesol som rakvu. Vpredu bol so mnou otec, za nami dvaja policajti, ktorých som nepoznal, a vzadu Wexler so St. Louisom. Wexler bol na to príliš nízky a St. Louis príliš vysoký. Celkom ako Mutt a Jeff. Muselo to vyzeraf čudne, pretože truhla sa neprijemne knísala. Keď som zápasil s jej váhou, napadlo mi, ako sa v nej asi Sean nadhadzuje.

* * *

Rodičom som toho veľa nepovedal, aj keď som sa s nimi viezol spolu s Riley a jej rodičmi. Dlhé roky sme sa nerozprávali o ničom podstatnom a nedokázala to zmeniť ani Seanova smrť. Po tom, čo pred dvadsiatimi rokmi zomrela sestra, sa niečo v ich vzťahu ku mne radikálne zmenilo. Zdalo sa, že